

Nevad Kahteran

ISLAMSKA MISAO U SREDNJEM VIJEKU¹

THE ISLAMIC THOUGHT IN MIDDLE AGES

Sažetak

Tekst je prikaz knjige Islamic Thought in the Middle Ages' Anne Akasoy i Wima Ravena (ur.).

Summary

The text contains a review of the book entitled: Islamic Thought in the Middle Ages by Anne Akasoy and Wima Raven. (Ed.)

Ovaj Festschrift od 711 strana, priređivača Anne Akasoy i Wima Ravena, objavljen je 2008. godine povodom 40 godina znanstvenog i nastavničkog rada Hansa Daibera. U istoj godini je tim povodom potpisnik ovog prikaza u izdanju izdavačke kuće KULT B objavio u trojezičkom izdanju knjigu profesora Hansa Daibera *Islamska misao u dijalogu kultura: inoviranje i posredovanje između antike i srednjeg vijeka* (bosanski tekst, 267 str.; engleski 275 str.; njemački 282 str.) i ona predstavlja nastavak njegove knjige *Borba za znanje u islamu: neki historijski aspekti* (199 str.), koja je objavljena kod istog izdavača 2004. godine, u vrijeme kada je profesor Daiber održao svoj sarajevski ciklus i ujedno učestvovao u njegovoj promociji. Priređivači Akasoy i Raven već u proslavu spominju oba izdanja, kao i posjet Bosni tog istinskog utemeljivača nekoliko

¹ Prikaz knjige *Islamic Thought in the Middle Ages* Anne Akasoy i Wima Ravena (ur.), Brill: Leideb-Boston 2008

interdisciplinarnih mreža koje se tiču islamske filozofije i historije znanosti (H. Daiber je urednik znanstvenih serijala: *Aristoteles Semitico-Latinus*, projekt Union Académique Internationale u suradnji s Kraljevskom holandskom akademijom znanosti i umjetnosti, dosad tiskano 19 svezaka, i *Islamic Philosophy, Theology and Science. Text and Studies*, dosad tiskano 75 svezaka). Zbilja, privilegij je i čast to što smo imali priliku raditi s njim.

The history of Islamic thought in the Middle Ages / Historija islamske misli u srednjem vijeku sabire utjecaj grčke filozofije i znanosti, formiranje islamske teološke tradicije, historiju znanosti, interkulturalne transmisije arapsko-islamske filozofije i znanosti te pitanje jezika i književnosti – područja u kojima se kretao tijekom četiri decenije svoje iznimno plodne i uspješne internacionalne akademske karijere prof. dr. Hans Daiber. Ono što odlikuje Hansa Daibera u njegovom pristupu ovom silno golemom području istraživanja jest njegova jednako tako silno golema erudicija i znanje velikog broja jezika, kako istočnjačkih tako i onih zapadnjačkih, klasičnih i modernih. Otuda je njegova široka vizija objedinjena filološkim proučavanjem tekstova uz filozofsku analizu i višeslojno kontekstualiziranje koje uključuje, između ostalih, teologiju, znanost, historiju i književnost, i to je ona zajednička poveznica – zajednička metodološka veza – pokušaj da se segne u razvitak ideja kako su one prenošene kroz različita razdoblja i regije, područja mišljenja i kultura. Srazložno tomu, tekstovi ovog Festschrifta nude nove uvide iz različitih perspektiva: filozofske, filološke i historijske, ovog jednako tako iznimno skromnog, strpljivog i nadasve velikodušnog profesora. Također, s obzirom na raznolikost predmeta proučavanja i nizanja od islamske filozofije i teologije, preko historije znanosti i pitanja transmisije u druge medievalne kulture, do pitanja jezika i književnosti, ovi tekstovi nam daju utisak dinamike medievalne islamske intelektualne historije, kao i raznolikosti pristupa koji su nužni da se shvati ova dinamika.

U najkraćem, kroz njihovo iščitavanje nam se posvjećuje temeljni nalaz i uvid, a to je da islamska misao u srednjem vijeku nije bila tako tamna koliko je tamno naše nepoznavanje ove tradicije, odnosno u kojoj mjeri su nam ostali nepoznati i izgubljeni čitavi svjetovi literature o kojima Daiber suvereno raspravlja u svojim studijama (skoro da ispod svake njegove rečenice leži najmanje nekoliko svezaka), a o kojima za potrebe ovog svečanog zbornika pišu: Benjamin Abrahamov, Jan A. Aertsen,

Rüdiger Arnzen, Amos Bertolacci, Daniel De Smet, Armin Eschraghi, Frank Griffel, Alfred L. Ivry, Jules Janssens, Sabine Schmidtke, Tony Street, Carmela Baffioni, Gerrit Bos, Charles Burnett, Lou Filius, Mónica Herrera-Casais, Petra G. Schmidl, N. Peter Joosse, David A. King, Remke Kruk, Hidemi Takahashi, Aafke van Oppenraay, Elvira Wakelnig, Anna Akasoy, Alexander Fidora, Cristina D. Ancona, Reisanne Fontaine, Josep Puig Montada, Emily Cottrell, Dmitri Gutas, Angelika Neuwirth, Wim Raven, Jens O. Schmitt, Lotfi Toumi i Mohsen Zakeri.